

Lucian Badea

DICȚIONARUL UNITĂȚILOR DE RELIEF ALE ROMÂNIEI

INSTITUTUL DE GEOGRAFIE

Lucian Badea

**DICȚIONARUL
UNITĂȚILOR DE RELIEF
ALE
ROMÂNIEI**

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2014**

Referenți științifici:

Prof. dr. Octavia Bogdan, Institutul de Geografie București

Prof. dr. Mircea Buza, Institutul de Geografie București

Copyright © 2014 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BADEA, LUCIAN

Dicționarul unităților de relief ale României / Badea

Lucian. - Craiova : Universitaria, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-14-0809-2

81'374.2:911.2(498)=135.1

Redactare: Lucian Badea

Procesare: Rodica Pavel

Lilioara Codrea

Desen cartografic: Cristian Gheorghiu

Lucrarea reprezintă rezultatul final al cercetărilor întreprinse timp de mai mulți ani și a cercetărilor efectuate în cadrul Programului III, Proiectul 1.1. „Studii geomorfologice regionale asupra teritoriului României” din planul de cercetare al Institutului de Geografie al Academiei Române

Cuvânt înainte

Cunoașterea cât mai exactă a particularităților regionale și locale ale teritoriului impune, ca necesitate de prim ordin, împărțirea acestuia în unități și subunități relativ omogene sub raportul particularităților morfometrice și morfografice, ale constituției, evoluției și dinamicii actuale, inclusiv ale posibilităților de utilizare. Caracteristica principală a unităților de relief constă în nerepetabilitatea lor, adică în calitatea de a nu se repeta nici în spațiu, nici în timp, adică de a avea calitatea de individualitate cu caracter unic. Aceasta nu înseamnă că nu există asemănări, determinate de unele caractere comune, pe seama cărora subunitățile se asociază în ansambluri de ordine superioare unice. Nerepetabilitatea unităților geografice, indiferent de categoria taxonomică, trebuie judecată ca rezultând din interferența dintre repartiția zonală și azonală a factorilor geografici, din posibilitatea combinării lor într-o infinitate de forme și caractere.

Regionarea geomorfologică urmărește să pună la îndemâna oricărui specialist (preocupat de aplicarea în teritoriu a unor măsuri de sistematizare, amenajare și protecție), o delimitare corectă a unităților de relief și a diviziunilor acestora în cuprinsul cărora există o anumită omogenitate, definitorie care să poată constitui suportul pentru orice acțiune de ordin științific sau practic aplicată în teritoriu.

În ansamblu, regionarea reliefului României este o operație – parte și scop final al cercetării geomorfologice – cea care are obligația de a oferi cea mai sintetică imagine a reliefului, rezultată din asocierea formelor relativ omogene morfogenetic, morfometric și morfografic.

În deceniile anterioare colectivul de geomorfologie din Institutul de Geografie a acumulat suficientă experiență în cercetarea și cunoașterea reliefului teritoriului național, astfel că am propus și organizat elaborarea unei lucrări generale foarte sintetice, referitoare la unitățile și subunitățile de relief, cu intenția caracterizării foarte succinte și unitare a tuturor diviziunilor regionale, indiferent de treapta taxonomică pe care se află. Cu toate schimbările survenite în ultimii ani în conținutul preocupărilor pentru cunoașterea reliefului și destrămarea colectivului care a început și a contribuit la elaborarea unei astfel de lucrări, ideea nu a fost, totuși, abandonată și cu o anumită întârziere am ajuns la elaborarea ultimului volum, cel de al optulea.

S-a utilizat aceeași metodologie și același mod de caracterizare după o schemă tip pentru a se da posibilitatea unei foarte facile comparări a diviziunilor aflate în aceeași categorie taxonomică. Odată cu stabilirea întregii rețele a diviziunilor s-a acordat o atenție specială numelor acestora, spre a se elimina orice posibilitate de suprapunere sau confuzie. Pentru cea mai mare parte a diviziunilor s-au păstrat numirile consemnate în lucrările anterioare publicate, dar sunt relativ numeroase cazurile în care o anumită diviziune se întâlnește sub nume diferite. Ca urmare, a trebuit să se opteze pentru un nume, chiar mai mult unor diviziuni de ordin inferior să li se atribuie un nume pornind de la un element geografic local caracteristic.

Tabloul general al diviziunilor reliefului României este format din peste 1280 unități și mulțimea acestora ne-a sugerat ideea prezentării lor într-un tablou general în succesiunea obișnuită a marilor unități geografice, de la Carpații Maramureșului și Bucovinei la Delta Dunării și Câmpia Litorală, urmat de prezentarea alfabetică a tuturor diviziunilor cu câteva indicații privitoare la localizarea lor și la caracteristicile morfologice, atât cât sunt permise într-un dicționar de acest fel. Însumarea tuturor acestor diviziuni regionale contribuie la punerea în evidență a varietății accentuate a reliefului României, dar o varietate ordonată în treptele (ansamblurile) morfologice cu dispunere concentrică, o trăsătură de bază a sistemului geomorfologic românesc, definitorie pentru structura geografică a teritoriului național.

Parcurgând și însumând informațiile pentru toate unitățile de relief în scopul propus, am ajuns la o evaluare de ansamblu a gradului de cunoaștere a acestora. Dintr-o astfel de generală și comparativă evaluare se observă diferențele mari, de la o unitate la alta, în această privință referindu-ne la diviziunile de bază, adică la cele de ordinele al II-lea și al III-lea. Sunt numeroase unitățile care au beneficiat de studii regionale detaliate concretizate în lucrările publicate, cele mai multe reprezentând teze de doctorat, dar nu sunt puține nici cele care au rămas într-un stadiu de adevărat anonim. Unele au fost cercetate și au constituit subiectul tezelor de doctorat rămase nepublicate, altele nu au beneficiat de atenția cercetătorilor. Dată fiind orientarea actuală a cunoașterii geografice, tot mai depărtată de scopul fundamental urmat de mentorii școlii geografice românești al cercetării complexe regionale, sunt tot mai puține speranțele că se va ajunge în viitorul apropiat la cunoașterea relativ echilibrată a tuturor diviziunilor reliefului în spiritul școlii geografice românești cultivat aproape un secol.

I

UNITĂȚILE DE RELIEF

CARPAȚII

- I. Carpații Orientali
- A. Carpații Maramureșului și Bucovinei
- B. Carpații Moldavo-Transilvani
- C. Carpații de la Curbură
- II. Carpații Meridionali
- III. Munții Banatului
- IV. Munții Apuseni
- V. Podișul Transilvaniei

UNITĂȚILE PERICARPATICE

- VI. Dealurile Banatului și Crișanei
- VII. Podișul Mehedinți
- VIII. Subcarpații
- IX. Piemontul Getic
- X. Podișul Moldovei
- XI. Podișul Dobrogei
- XII. Câmpia Banatului și Crișanei
- XIII. Câmpia Română
- XIV. Bălțile Dunării
- XV. Delta Dunării și Câmpia Litorală

DIVIZIUNILE UNITĂȚILOR DE RELIEF ALE ROMÂNIEI

CARPAȚII CARPAȚII SUD-ESTICI CARPAȚII ROMÂNEȘTI

I. CARPAȚII ORIENTALI (CARPAȚII RĂSĂRITENI)

A. CARPAȚII MARAMUREȘULUI ȘI BUCOVINEI

1. Munții Vulcanici de Nord

- 1.1. Munții Oașului
 - a. *Munții Cămârzanei*
 - b. *Măgurile Oașului*
 - c. *Depresiunea Tarna Mare*
- 1.2. Depresiunea Oașului (Țara Oașului)
 - a. *Culoarul Lechincioarei (Cămârzanei)*
 - b. *Depresiunea Negreștiului*
- 1.3. Munții Ignișului
 - a. *Depresiunea Ilbei*
 - b. *Depresiunea Cicărlăului*
 - c. *Depresiunea Nistrului*
 - d. *Depresiunea Băiței*
 - e. *Depresiunea Firizei*
 - f. *Depresiunea Chiuzbaiei*
 - g. *Depresiunea Izvoarele*
- 1.4. Munții Gutâiului
 - a. *Creasta Cocoșului*
 - b. *Măgura Mogoșa*
 - c. *Depresiunea Cavnicului*
- 1.5. Munții Lăpușului
 - a. *Depresiunea Izvoarele Bloajei*
 - b. *Depresiunea Băiuțului*
 - c. *Depresiunea Poiana Botizei*
- 1.6. Munții Țibleșului
 - a. *Depresiunea Sălăuței (Romuli)*

2. Munții Maramureșului

- 2.1. Munții Ruscovei (Farcăului)
 - a. *Munții Pop Ivan*
 - b. *Munții Farcău*
 - c. *Depresiunea Ruscovei (Poienile de sub Munte)*
- 2.2. Munții Pietrosul Bardăului
- 2.3. Munții Toroioaga-Jupania
- 2.4. Munții Cearcănului-Zâmbroslăviile
- 2.5. Obcina Țapului

3. Depresiunea Maramureșului

- 3.1. Culoarul Izei
- 3.2. Culoarul Vișeuului
 - a. *Depresiunea Borșa-Moisei*
 - b. *Piemontul Borșei*
- 3.3. Culoarul Tisei

- 3.4. Dealurile Maramureşului
 - a. *Depresiunea Ronei (Coştiuiului)*
- 3.5. Piemontul Maramureşului
 - a. *Piemontul Săpânţa-Mara*
 - b. *Piemontul Gutâiului*
 - c. *Piemontul Văratec-Botiza*
 - d. *Glacisul Săcelului*
- 3.6. Depresiunea Mara-Budeşti
- 4. Munţii Rodnei şi Suhardului**
 - 4.1. Munţii Rodnei
 - a. *Masivul Rodna*
 - b. *Munţii Telcişorului*
 - 4.2. Munţii Suhardului
 - 4.3. Culoarul Rodnei
- 5. Culoarul Bârgău-Dorna-Moldova**
 - 5.1. Munţii Bârgăului
 - a. *Depresiunea Colibiţa*
 - b. *Depresiunea Lunca Ilvei*
 - 5.2. Depresiunea Dornelor
 - a. *Depresiunea Iacobeni*
 - b. *Depresiunea Coşnei (Teşnei)*
 - c. *Depresiunea Vatra Dornei*
 - d. *Depresiunea Dornişoarei*
 - e. *Depresiunea Poiana Negrii*
 - f. *Depresiunea Şarul Dornei (Neagra Şarului)*
- 6. Obcinele Bucovinei**
 - 6.1. Obcina Mestecănişului
 - a. *Obcina Muncelu*
 - b. *Obcina Mănăila-Mestecăniş*
 - c. *Obcina Lucina*
 - d. *Obcina Bobeica*
 - e. *Depresiunea Fundul Moldovei*
 - 6.2. Culoarul Moldova–Sadova
 - 6.3. Obcina Feredeului
 - 6.4. Culoarul Moldoviţei
 - 6.5. Obcina Mare
 - a. *Obcina Scoruşetului*
 - b. *Obcina Putnei*
 - c. *Depresiunea Putnei*
 - d. *Obcina Humorului*
 - e. *Depresiunea Suceviţei*
 - f. *Depresiunea Humorului*
 - 6.6. Obcinele Brodinei
 - 6.7. Obcina Săcăleşti
 - 6.8. Depresiunea Straja
 - 6.9. Culoarul Câmpulung–Păltinoasa
 - a. *Depresiunea Pojorătei*
 - b. *Depresiunea Câmpulungului*
 - c. *Depresiunea Vama*